

فصل دوم جمع و تفریق اعداد دورقمی

جمع و تفریق ده تایی

۱

$10 + 40 = 50$

$40 + 40 = 80$

$60 - 30 = 30$

$80 - 70 = 10$

۲

$5 + 3 = 8$
 $50 + 30 = 80$

$8 - 5 = 3$
 $80 - 50 = 30$

$1 + 7 = 8$
 $10 + 70 = 80$

$2 + 3 = 5$
 $20 + 30 = 50$

$7 - 3 = 4$
 $70 - 30 = 40$

$8 - 7 = 1$
 $80 - 70 = 10$

۳

$60 + 30$

$80 - 20$

$20 + 30$

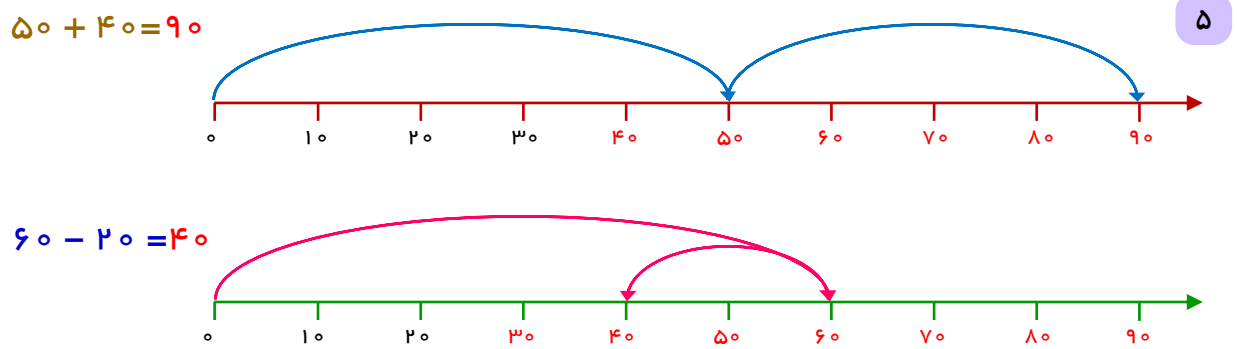
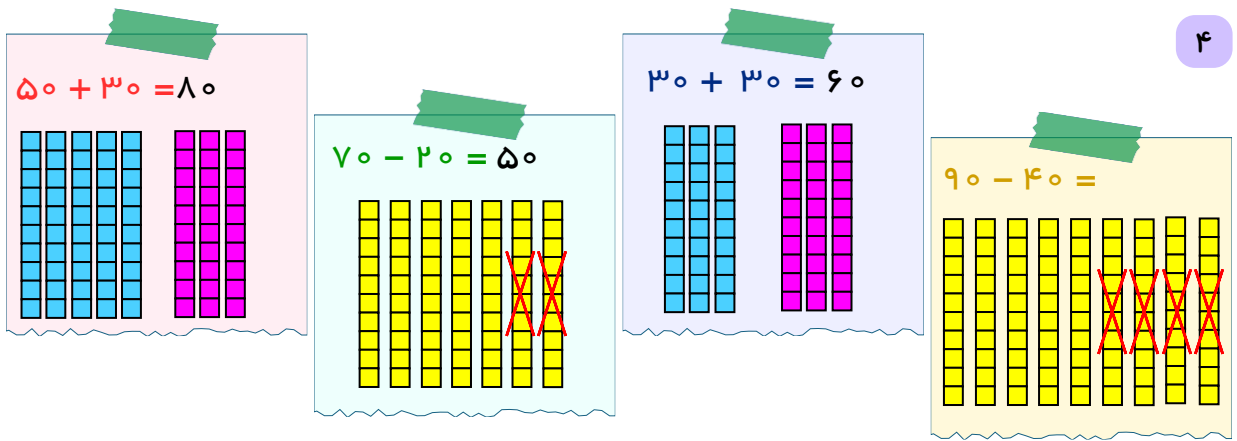
$50 - 40$

60

10

90

50

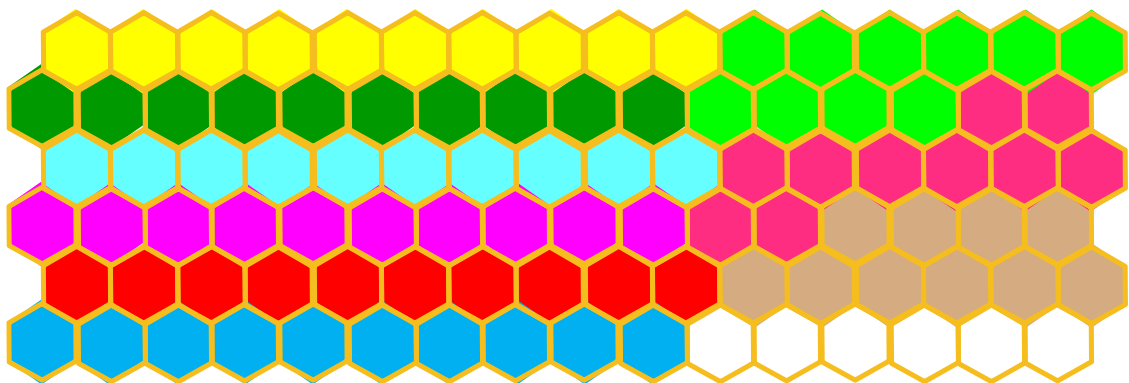
$۳۰ + ۴۰ = ۷۰$

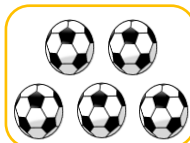

۶ او ۷۰ بسته شکلات خریده است.

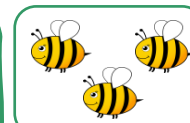
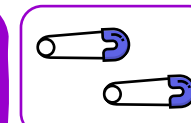
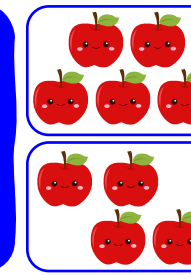
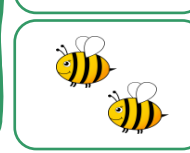
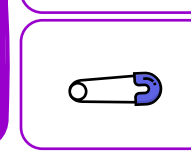
$۲۰ + ۴۰ = ۶۰$

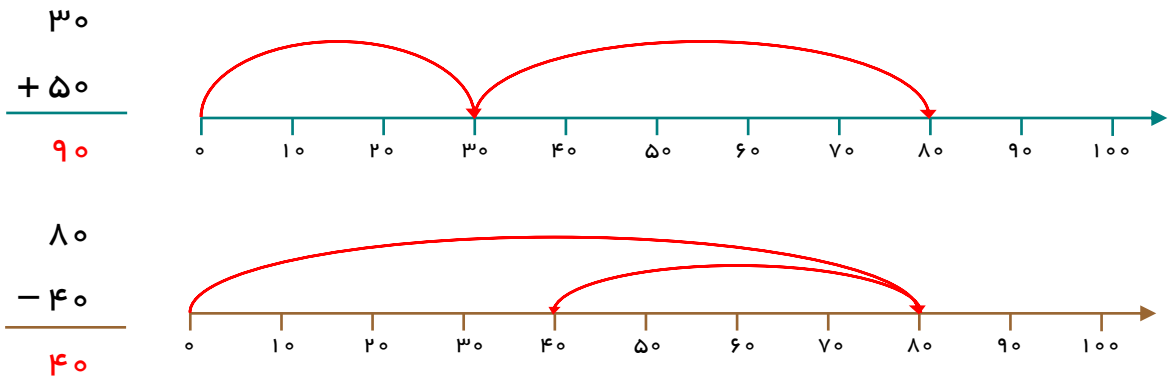
۷ او روی هم ۶۰ بسته بادکنک خریده است.

۸ ۹۶ خانه

					
$5 + 4 = 9$	$3 + 2 = 5$	$2 + 1 = 3$			

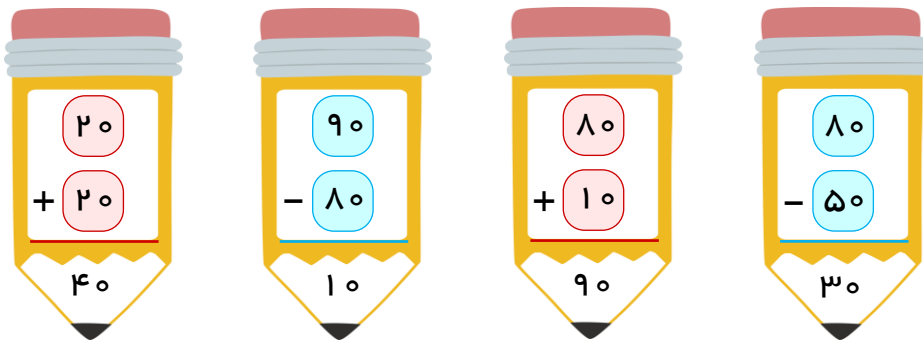
$\begin{array}{r} 3 \\ + 2 \\ \hline 5 \end{array}$		$\begin{array}{r} 2 \\ + 1 \\ \hline 3 \end{array}$		$\begin{array}{r} 5 \\ + 4 \\ \hline 9 \end{array}$	
					

$\begin{array}{r} 90 \\ - 60 \\ \hline 30 \end{array}$	$\begin{array}{r} 40 \\ + 30 \\ \hline 70 \end{array}$
--	--

$\begin{array}{r} 20 \\ + 40 \\ \hline 60 \end{array}$	$\begin{array}{r} 30 \\ - 10 \\ \hline 20 \end{array}$	$\begin{array}{r} 40 \\ + 50 \\ \hline 90 \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 \\ - 30 \\ \hline 30 \end{array}$
--	--	--	--

۱۳ باز پاسخ؛ مثال

۱۴

۵ دسته ده‌تایی به اضافه ۴ دسته ده‌تایی می‌شود، ۹ دسته ده‌تایی

$$50 + 40 = 90 \text{ یعنی}$$

۵ دسته ده‌تایی منهای ۳ دسته ده‌تایی می‌شود، ۲ دسته ده‌تایی

$$50 - 30 = 20 \text{ یعنی}$$

۷ دسته ده‌تایی به اضافه ۱ دسته ده‌تایی می‌شود، ۸ دسته ده‌تایی

$$70 + 10 = 80 \text{ یعنی}$$

۹ دسته ده‌تایی منهای ۶ دسته ده‌تایی می‌شود، ۳ دسته ده‌تایی

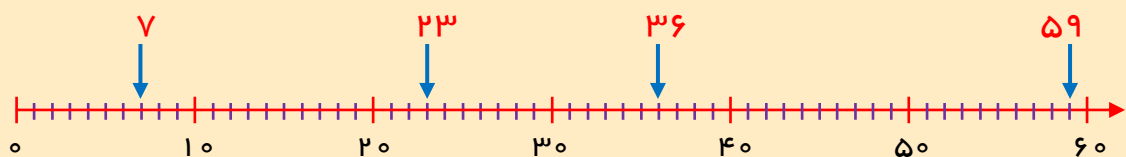
$$90 - 60 = 30 \text{ یعنی}$$

$$50 - 30 = 20$$

۱۵ کسرا ۲۰ تیره بیشتر از رادمان دارد.

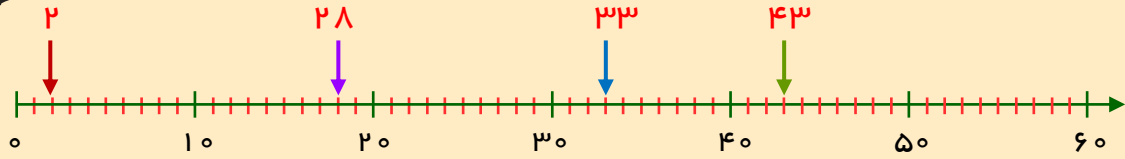
کامل کن.

۱۶ عددهای ۷، ۲۳، ۳۶ و ۵۹ را روی محور اعداد زیر نشان بده.

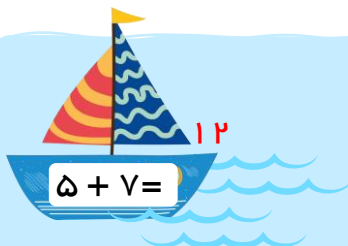

۱۷ عددهای مربوط به قسمت‌های مشخص شده را روی محور بنویس.

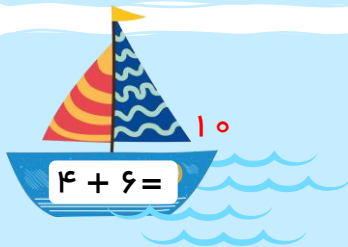
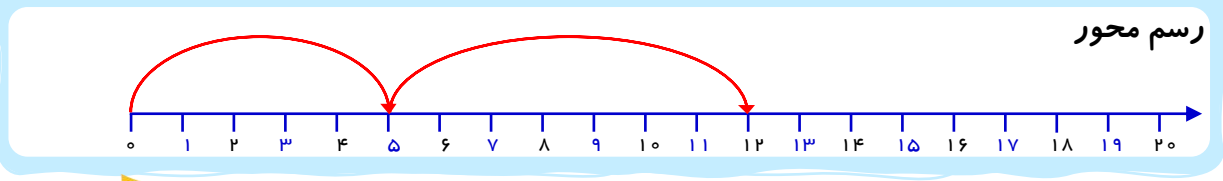

۱۸

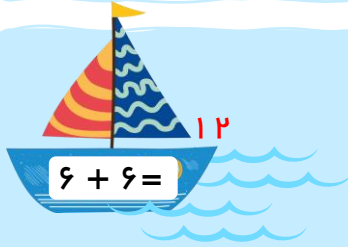
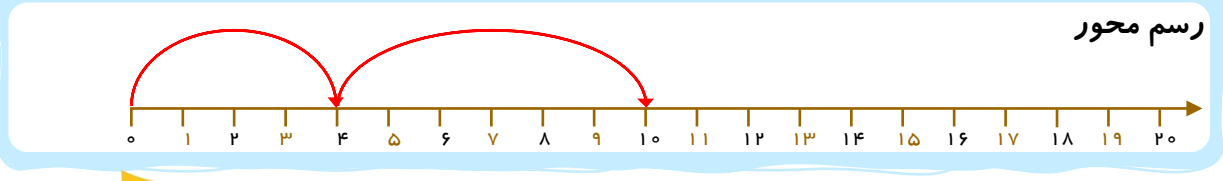
رسم چوب خط

رسم شکل

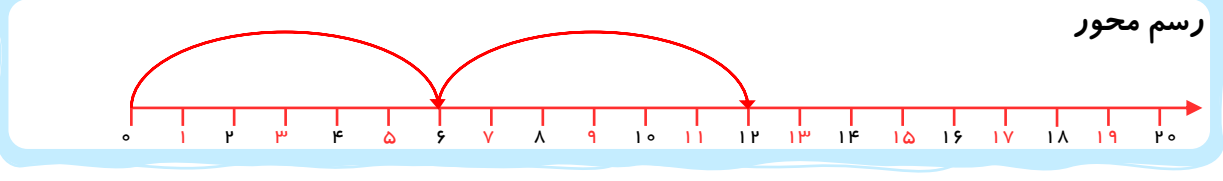
رسم چوب خط

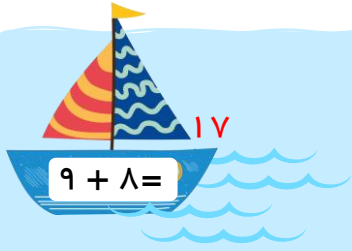
رسم شکل

رسم چوب خط

رسم شکل

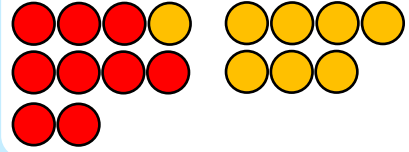

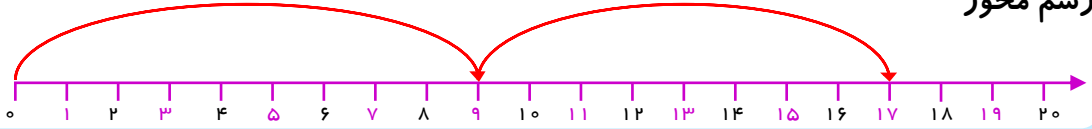
رسم چوب خط

رسم شکل

رسم محور

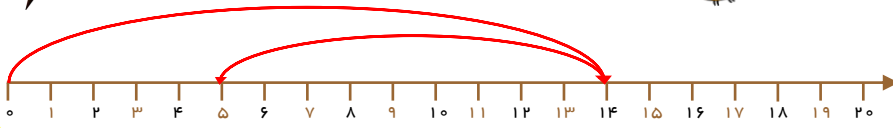
۱۹

$$14 - 9 = 5$$

رسم محور

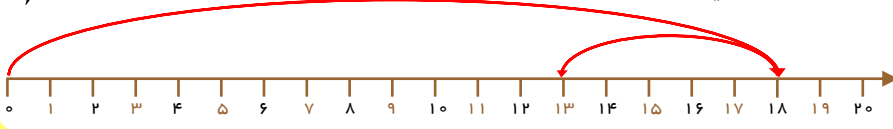
رسم شکل

$$18 - 5 = 13$$

رسم محور

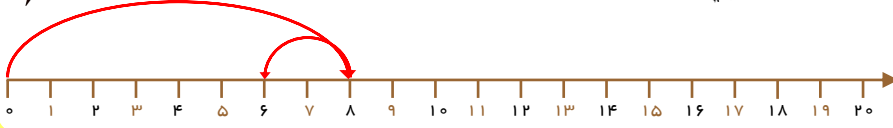
رسم شکل

$$8 - 2 = 6$$

رسم محور

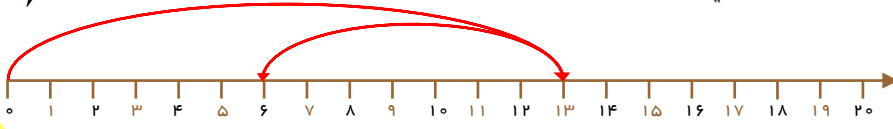
رسم شکل

$$13 - 7 = 6$$

رسم محور

رسم شکل

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 9 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ + 8 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 9 \\ \hline 18 \end{array}$$

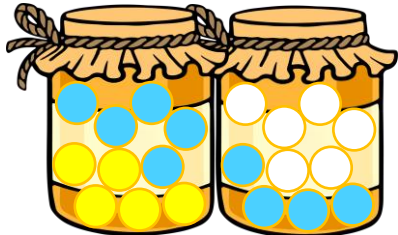
$$\begin{array}{r} 4 \\ + 7 \\ \hline 11 \end{array}$$

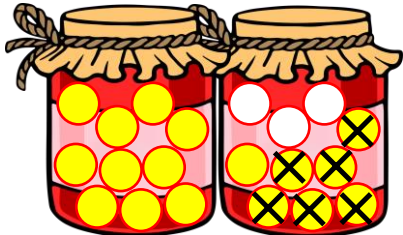
$$\begin{array}{r} 10 \\ - 3 \\ \hline 7 \end{array}$$

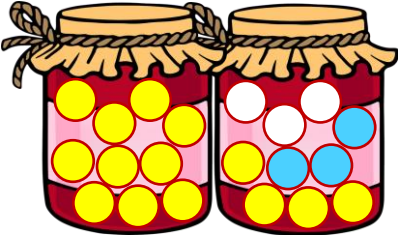
$$\begin{array}{r} 12 \\ - 9 \\ \hline 3 \end{array}$$

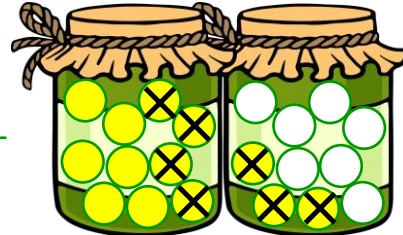
$$\begin{array}{r} 15 \\ - 8 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - 5 \\ \hline 3 \end{array}$$

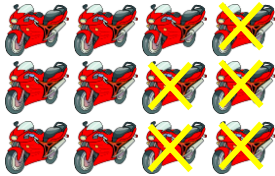
$$\begin{array}{r} 5 \\ + 9 \\ \hline 14 \end{array}$$

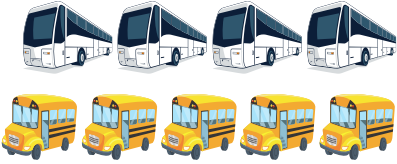
$$\begin{array}{r} 17 \\ - 6 \\ \hline 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ + 3 \\ \hline 17 \end{array}$$

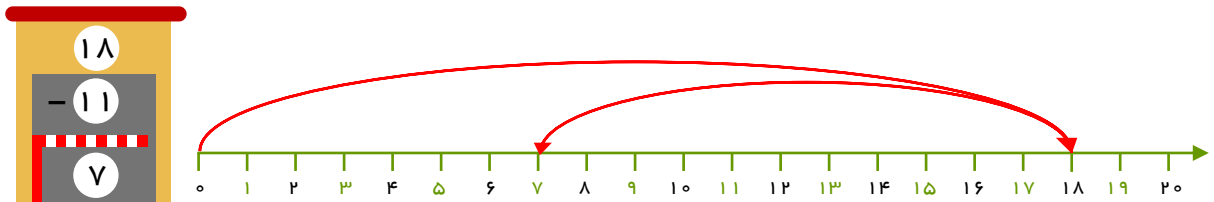
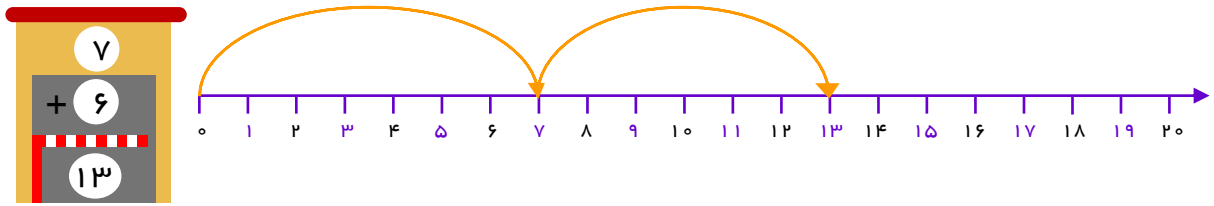
$$\begin{array}{r} 13 \\ - 7 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 4 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 5 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 5 \\ \hline 9 \end{array}$$

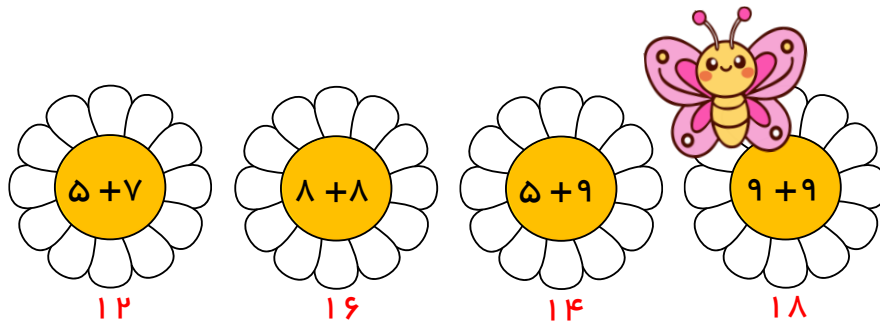
$$\begin{array}{r} 10 \\ - 4 \\ \hline 6 \end{array}$$

+	۵	۷	۹	۴
۷	۱۲	۱۴	۱۶	۱۱
۸	۱۳	۱۵	۱۷	۱۲

-	۷	۸	۵	۹
۱۴	۷	۶	۹	۵
۱۶	۹	۸	۹	۷

۲۳

۲۴

۶ + ۹   ۹ + ۶   ۷ + ۸   ۸ + ۷

۲۵

۱ + ۹   ۲ + ۸   ۳ + ۷   ۴ + ۶

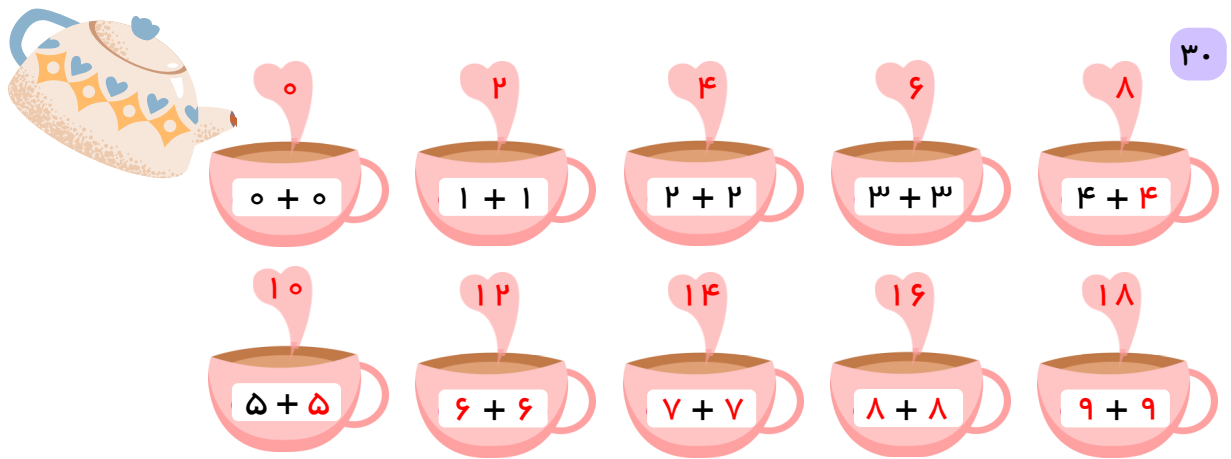
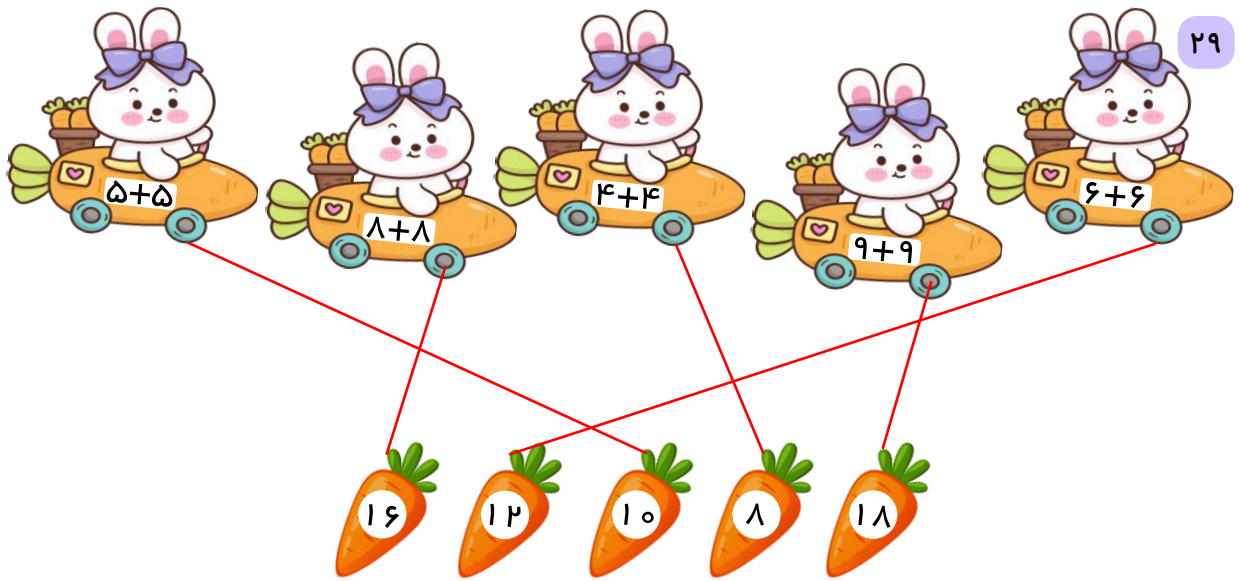
۲۶ باز پاسخ؛ برای مثال

۹ - ۶   ۸ - ۵   ۷ - ۴   ۶ - ۳

۲۷ باز پاسخ؛ برای مثال

۱۸ - ۹   ۱۷ - ۸   ۱۶ - ۷   ۱۵ - ۶

۲۸ باز پاسخ؛ برای مثال

$$5 + 3 = 8$$

۳۱ اگر خواهرش ۸ مداد دارد.

$$12 - 4 = 8$$

۳۲ رادمان ۸ سال دارد.

$$18 - 9 = 9$$

۳۳ ۹ صفحه از کتاب برایش باقی مانده است.

$$12 - 6 = 6$$

۳۴ عرشیا ۹ توپ بیشتر از دوستش دارد.

$$12 + 4 = 16$$

۳۵ کسرا ۱۶ متر دویده است.

$$7 - 2 = 5$$

۳۶ ۵ روز بعد سن او ۷ هفته می‌شود.

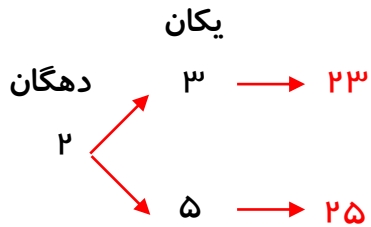
۳۷ عدد ۲۳ ($23 - 9 = 14$)

۳۸ عدد ۴ ($4 + 5 = 9$)

حل مسئله (الگوسازی)

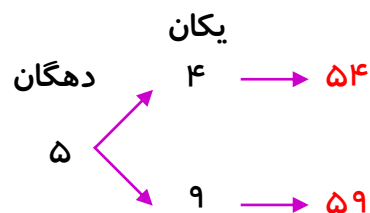
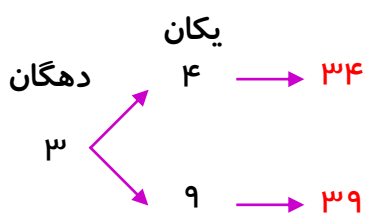
۳۹

۴۰

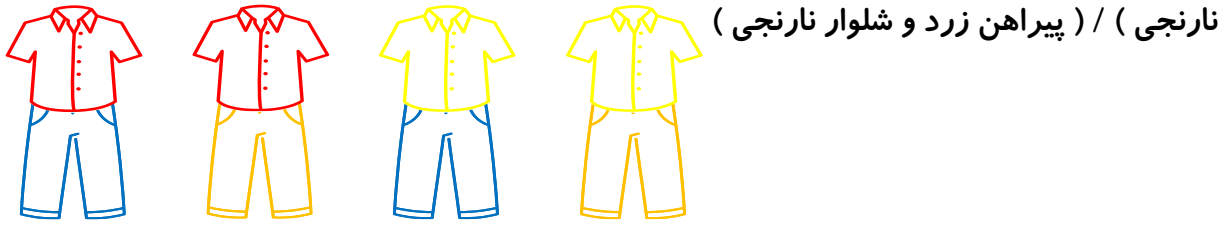
۴۱ پنج تا از اعداد ۹۰، ۸۰، ۷۰، ۶۰، ۵۰، ۴۰، ۳۰، ۲۰، ۱۰

۴۲ پنج تا از اعداد ۹۹، ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۵، ۹۴، ۹۳، ۹۲، ۹۱، ۹۰

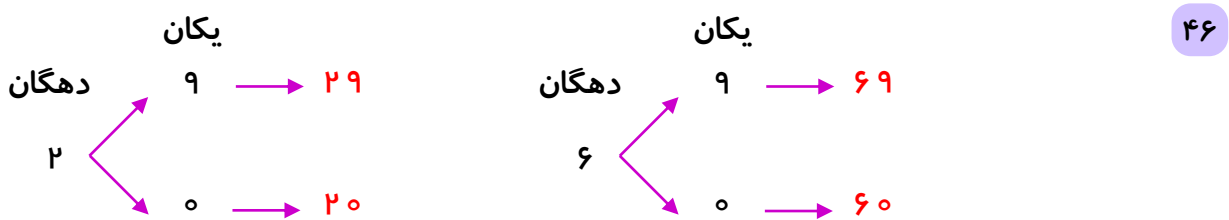

۴۳ اشتباه تایی در نمودارها

۴۴ ۴ حالت (پیراهن قرمز و شلوار آبی) / (پیراهن زرد و شلوار آبی) / (پیراهن قرمز و شلوار نارنجی)

۴۵ ۶ حالت (بنفش و زرد / بنفش و آبی / بنفش و سبز / آبی و زرد / آبی و سبز / زرد و سبز)

۴۷ $۰ + ۷$ $۱ + ۶$ $۲ + ۵$ $۳ + ۴$ $۴ + ۳$ $۵ + ۲$ $۶ + ۱$ $۷ + ۰$

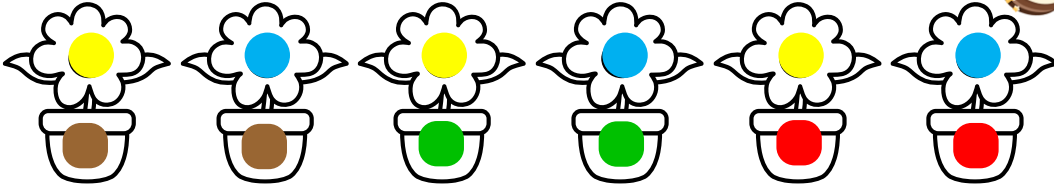
۴۸

+	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰
	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷

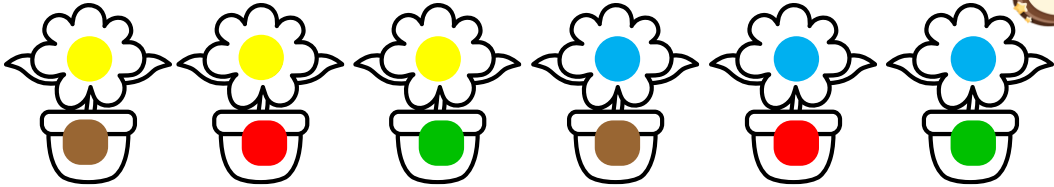

روش اول

۵۰

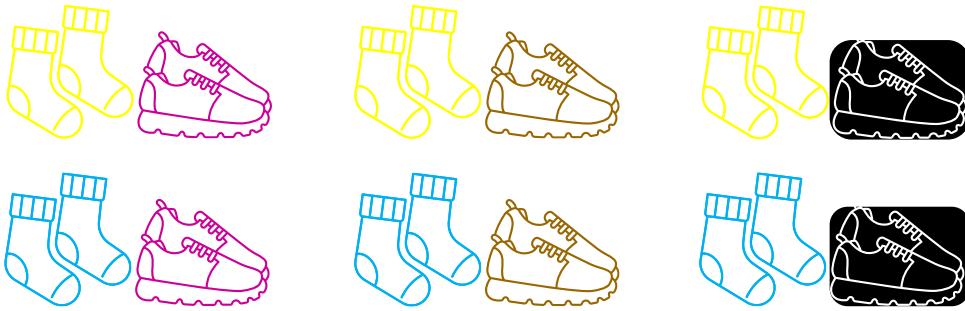

روش دوم

۵۱ ۶ حالت (جوراب آبی و کفش بنفش) (جوراب آبی و کفش قهوه‌ای) (جوراب آبی و کفش سفید)

(جوراب زرد و کفش بنفش) (جوراب زرد و کفش قهوه‌ای) (جوراب زرد و کفش سفید)

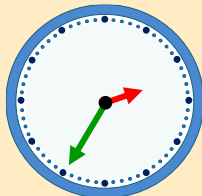

کامل کن.

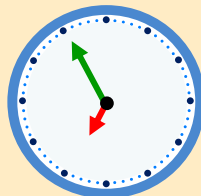
۵۲ ساعت ۳ : ۰۰

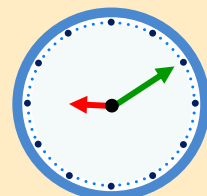
۵۳

۳۵ دقیقه

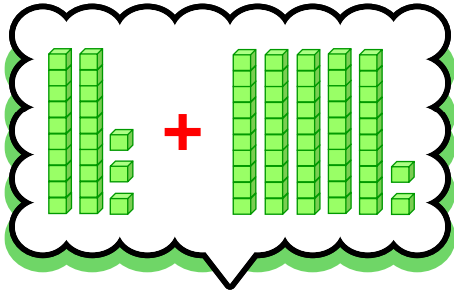
۵۵ دقیقه

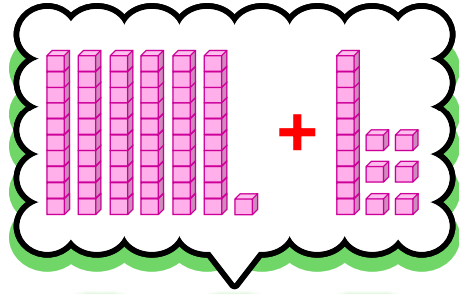
۱۰ دقیقه

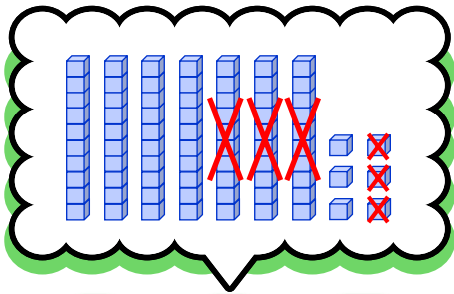
۵۴

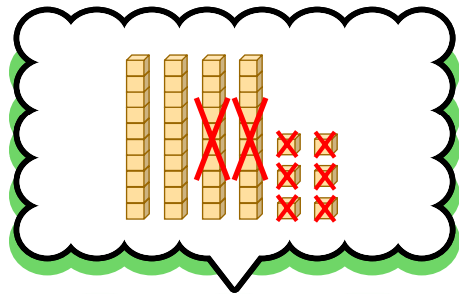
$$۲۳ + ۵۲ = ۷۵$$

$$۶۱ + ۱۶ = ۷۷$$

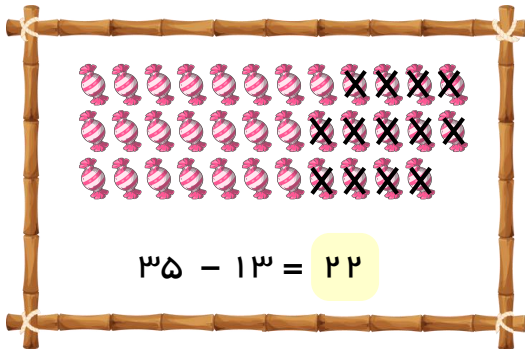

$$۷۶ - ۳۳ = ۴۳$$

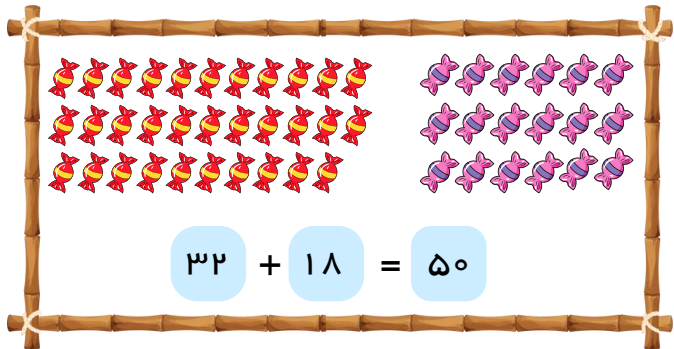

$$۴۶ - ۲۶ = ۲۰$$

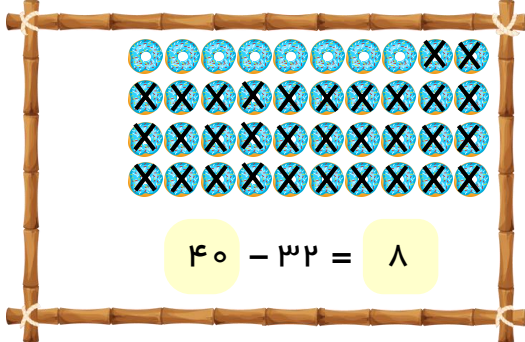
۵۵

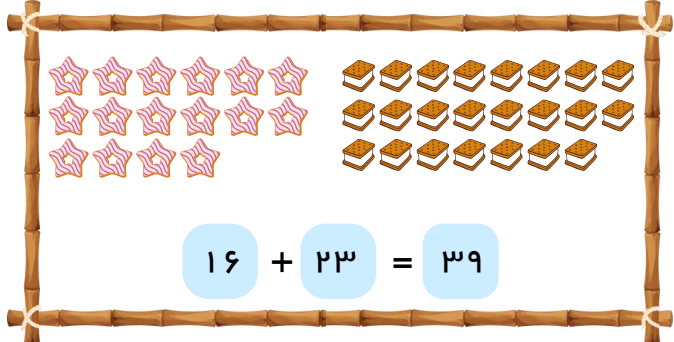
$$۳۵ - ۱۳ = ۲۲$$

$$۳۲ + ۱۸ = ۵۰$$

$$۴۰ - ۳۲ = ۸$$

$$۱۶ + ۲۳ = ۳۹$$

56

43	48	30	71	97	46	66	38
+ 25	+ 50	+ 14	+ 27	- 83	- 32	- 23	- 20
68	98	44	98	17	14	43	18
+ 5		+ 4	+ 7	- 3	- 2	- 3	
73		48	105	14	12	40	

57

42 + 53 = 95

34 + 12 = 46

55 + 17 = 72

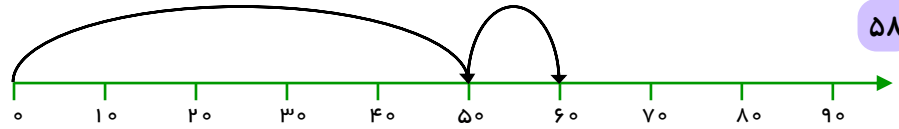
36 - 12 = 24

59 - 23 = 36

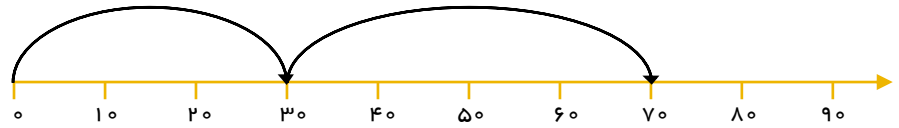
44 - 20 = 24

58

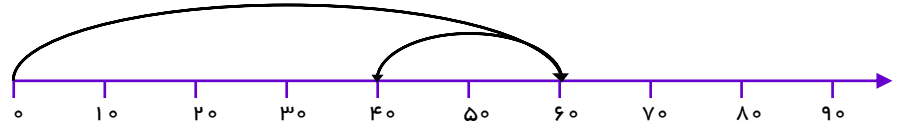
50 + 10 = 60

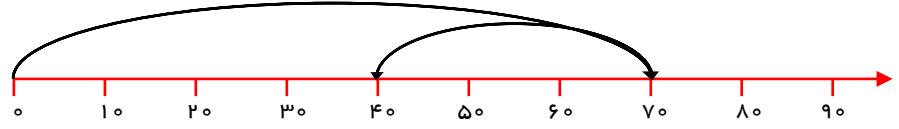
30 + 40 = 70

60 - 20 = 40

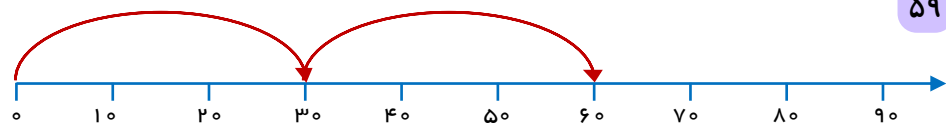

70 - 30 = 40

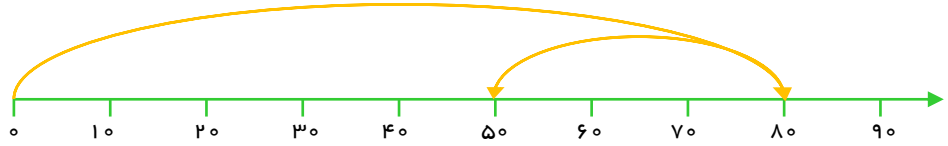
30 + 30 = 60

59

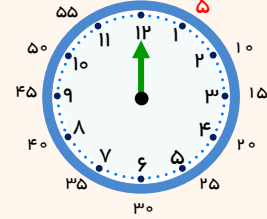
$$۸۰ - ۳۰ = ۵۰$$

الگویابی کن.

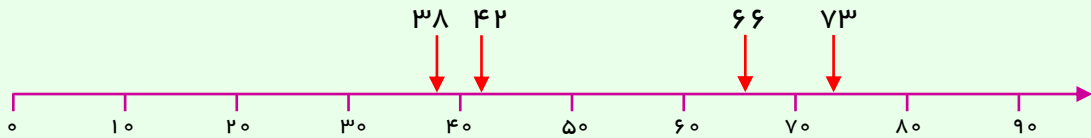

۶۱

۶۰

تقریب بزن

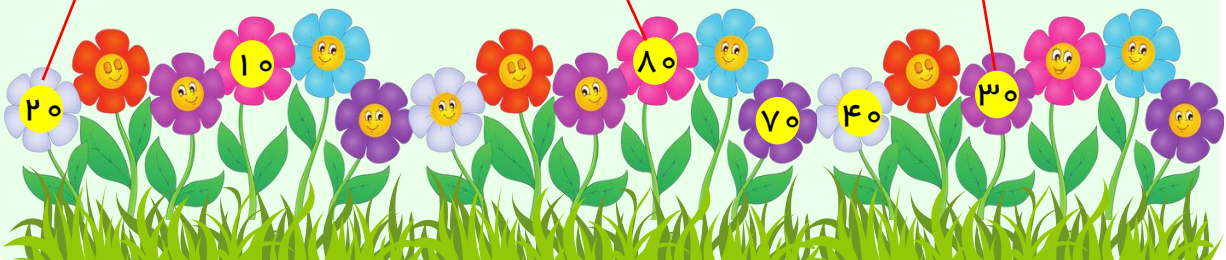
۶۲

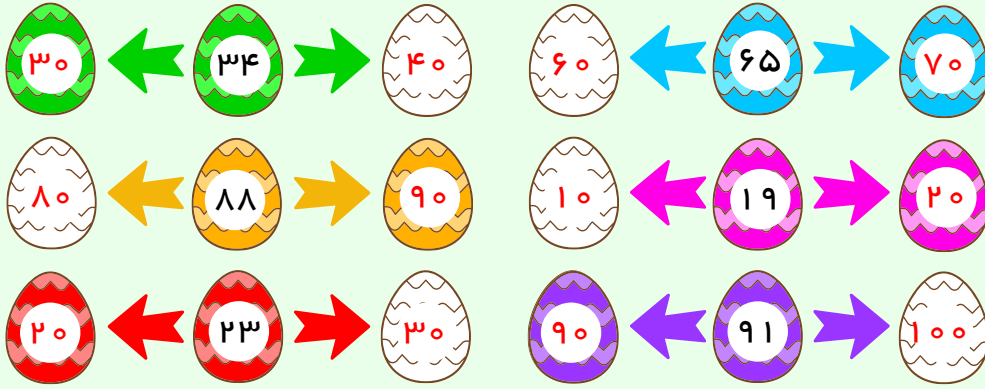
- حالا مشخص کن عدد ۳۸ به ۳۰ نزدیک تر است یا به ۴۰ ؟
- حالا مشخص کن عدد ۷۳ به ۷۰ نزدیک تر است یا به ۸۰ ؟
- حالا مشخص کن عدد ۴۲ به ۴۰ نزدیک تر است یا به ۵۰ ؟
- حالا مشخص کن عدد ۶۶ به ۶۰ نزدیک تر است یا به ۷۰ ؟

۶۳ پلاک ۵۸

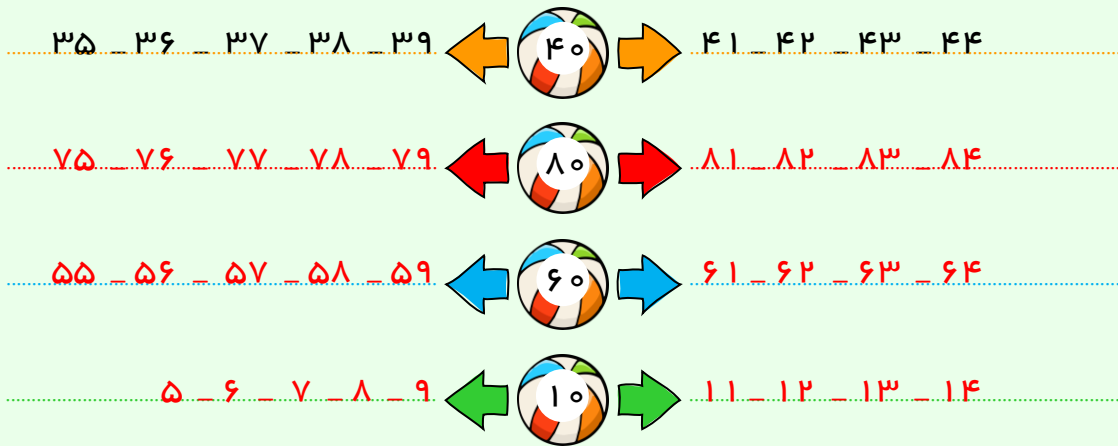

۶۴

٦٥

٦٦

جمع و تفريق دو عدد (ادامه)

٦٧

$\begin{array}{r} 58 \\ + 34 \\ \hline 88 \\ + 4 \\ \hline 92 \end{array}$	$\begin{array}{r} 39 \\ + 45 \\ \hline 79 \\ + 5 \\ \hline 84 \end{array}$	$\begin{array}{r} 66 \\ + 25 \\ \hline 86 \\ + 5 \\ \hline 91 \end{array}$	$\begin{array}{r} 48 \\ + 37 \\ \hline 78 \\ + 7 \\ \hline 85 \end{array}$
$\begin{array}{r} 45 \\ - 19 \\ \hline 26 \\ - 9 \\ \hline 17 \end{array}$	$\begin{array}{r} 67 \\ - 18 \\ \hline 49 \\ - 8 \\ \hline 39 \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ - 38 \\ \hline 14 \\ - 8 \\ \hline 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 61 \\ - 44 \\ \hline 17 \\ - 4 \\ \hline 13 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 25 \\ \hline 35 \\ + 5 \\ \hline 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 48 \\ \hline 76 \\ + 8 \\ \hline 85 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 59 \\ + 12 \\ \hline 69 \\ + 2 \\ \hline 71 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 36 \\ \hline 66 \\ + 6 \\ \hline 72 \end{array}$$

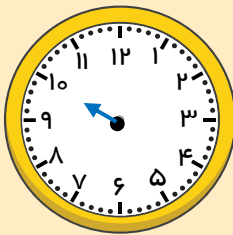
$$\begin{array}{r} 70 \\ - 15 \\ \hline 55 \\ - 5 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ - 28 \\ \hline 4 \\ - 8 \\ \hline -4 \end{array}$$

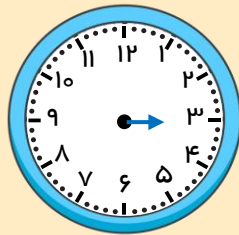
$$\begin{array}{r} 76 \\ - 49 \\ \hline 27 \\ - 9 \\ \hline 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 58 \\ \hline 25 \\ - 8 \\ \hline 17 \end{array}$$

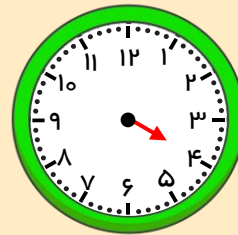
کامل کن.

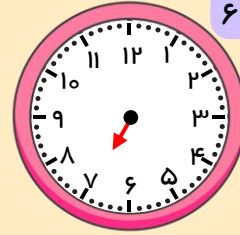
ساعت ۱۰

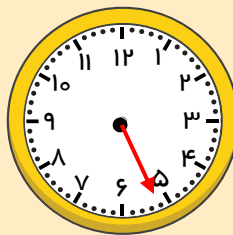
ساعت ۳

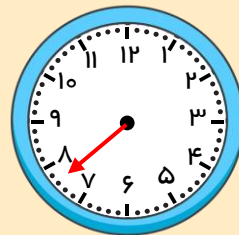
ساعت ۴

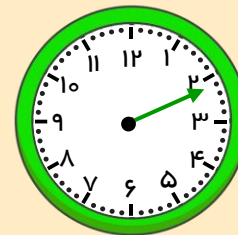
ساعت ۷

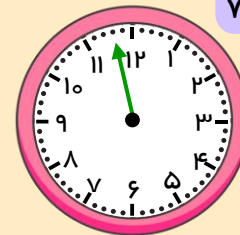
۲۶ دقیقه

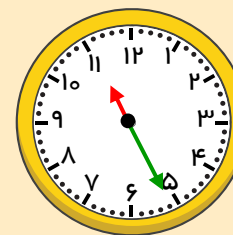
۳۸ دقیقه

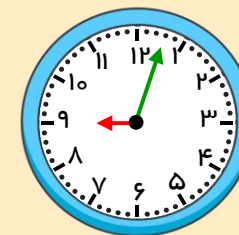
۱۱ دقیقه

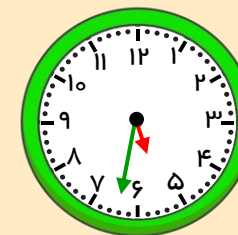
۵۸ دقیقه

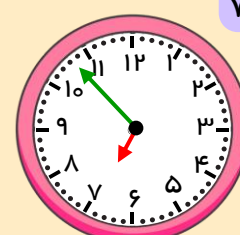
ساعت ۱۱ و ۲۶ دقیقه است.

ساعت ۹ و ۳ دقیقه است.

ساعت ۵ و ۳۲ دقیقه است.

ساعت ۶ و ۵۳ دقیقه است.

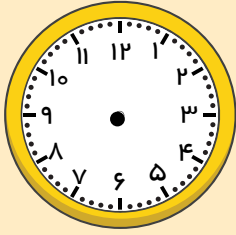
۶۸

۶۹

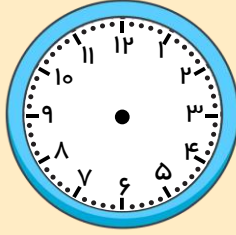
۷۰

۷۱

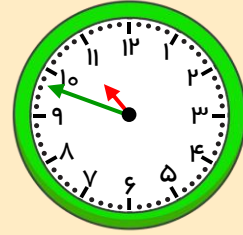
۷۲

باز پاسخ

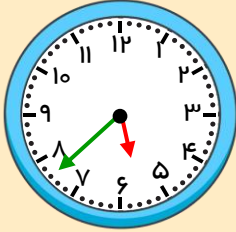

باز پاسخ

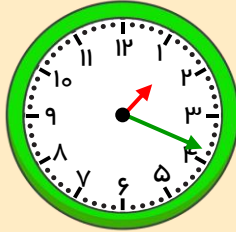

۱۰ و ۴۸ دقیقه

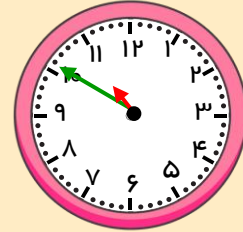
۷۳

۵ : ۳۸

۱ : ۱۹

۱۰ : ۵۱

۷۴

۲۵

+ ۴۱

۶۵

+ ۱

۶۶

۶۵

+ ۱۷

۷۵

+ ۷

۸۲

۵۵

+ ۳۵

۸۵

+ ۵

۹۰

۷۴

+ ۲۳

۹۴

+ ۳

۹۷

۴۰

- ۲۲

۲۰

- ۲

۱۸

۳۸

- ۲۴

۱۸

- ۴

۱۴

۵۲

- ۳۴

۲۲

- ۴

۱۸

۴۴

- ۳۳

۱۴

- ۳

۱۱

$$\begin{array}{r} ۲۵ \\ + ۳۲ \\ \hline ۵۵ \\ + ۲ \\ \hline ۵۷ \end{array}$$

۷۵ رادمان ۵۷ تيله دارد.

۷۶ در این مزرعه ۴۰ گاو وجود دارد.

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 23 \\ \hline 37 \\ + 3 \\ \hline 40 \end{array}$$

۷۷ ۳۳ ریال پول برای کسرا باقی مانده است.

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 35 \\ \hline 38 \\ - 5 \\ \hline 33 \end{array}$$

۷۸ او باید ۲۸ صفحه‌ی دیگر بخواند تا کتابش تمام شود.

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 55 \\ \hline 33 \\ - 5 \\ \hline 28 \end{array}$$

تقریب بزن

۷۹

۸۰

$$\begin{array}{r} 43 \rightarrow 40 \\ + 49 \rightarrow + 50 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \rightarrow 60 \\ + 29 \rightarrow + 30 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \rightarrow 50 \\ + 15 \rightarrow + 20 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \rightarrow 60 \\ - 25 \rightarrow - 30 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \rightarrow 30 \\ + 32 \rightarrow + 30 \\ \hline 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \rightarrow 60 \\ - 39 \rightarrow - 40 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 55 \rightarrow 60 \\ - 48 \rightarrow - 50 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 59 \rightarrow 60 \\ - 49 \rightarrow - 50 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - 30 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ + 18 \\ \hline 94 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 36 \\ \hline 62 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ - 28 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 85 \\ - 44 \\ \hline 41 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51 \\ + 23 \\ \hline 74 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 36 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ + 52 \\ \hline 96 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ + 20 \\ \hline 69 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \\ + 20 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 99 \\ - 24 \\ \hline 75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 13 \\ \hline 55 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \\ - 86 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 24 \\ \hline 62 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 41 \\ \hline 65 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 77 \\ + 6 \\ \hline 83 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 77 \\ - 59 \\ \hline 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 33 \\ + 49 \\ \hline 82 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ - 18 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 24 \\ \hline 56 \end{array}$$

اشتباه تایی